

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Hyvinvointialueiden väestökehityksen ja talouden tilannekuva

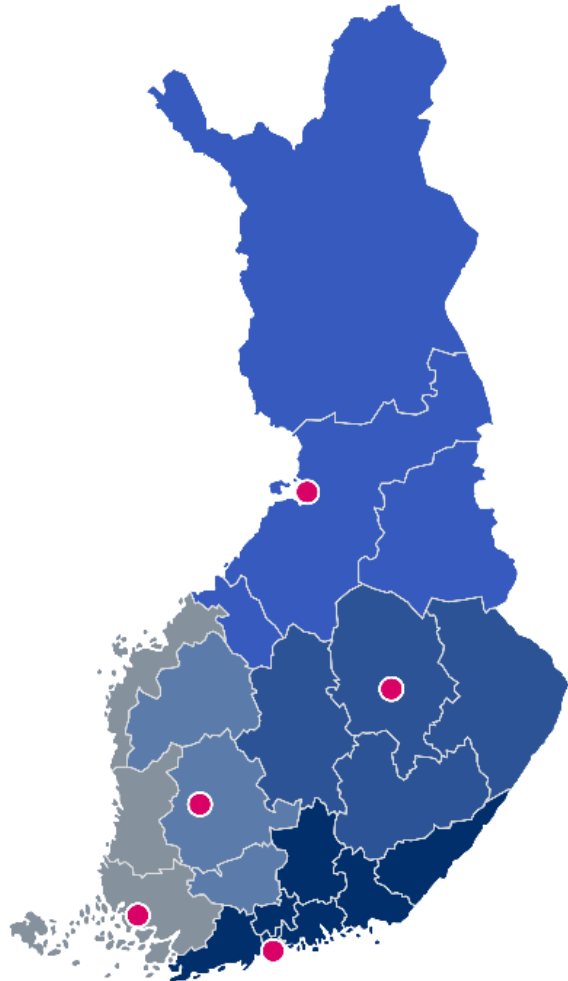
Parlamentaarinen hyvinvointialueiden tulevaisuustyö
28.4.2026

Johtava erityisasiantuntija Antti Väisänen
Hyvinvointialueosasto, VM

Tilannekuva väestökehityksestä

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Pohjois-Suomen yhteistyöalue

- Kainuun hyvinvointialue
- Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
- Lapin hyvinvointialue
- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue (Oulun yliopistollinen sairaala)

Itä-Suomen yhteistyöalue

- Etelä-Savon hyvinvointialue
- Keski-Suomen hyvinvointialue
- Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
- Pohjois-Savon hyvinvointialue (Kuopion yliopistollinen sairaala)

Sisä-Suomen yhteistyöalue

- Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
- Kanta-Hämeen hyvinvointialue
- Pirkanmaan hyvinvointialue (Tampereen yliopistollinen sairaala)

Länsi-Suomen yhteistyöalue

- Pohjanmaan hyvinvointialue
- Satakunnan hyvinvointialue
- Varsinais-Suomen hyvinvointialue (Turun yliopistollinen keskussairaala)

Etelä-Suomen yhteistyöalue

- Etelä-Karjalan hyvinvointialue
- Helsingin kaupunki
- Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
- Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
- Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
- Kymenlaakson hyvinvointialue
- Päijät-Hämeen hyvinvointialue

} HUS-yhtymä

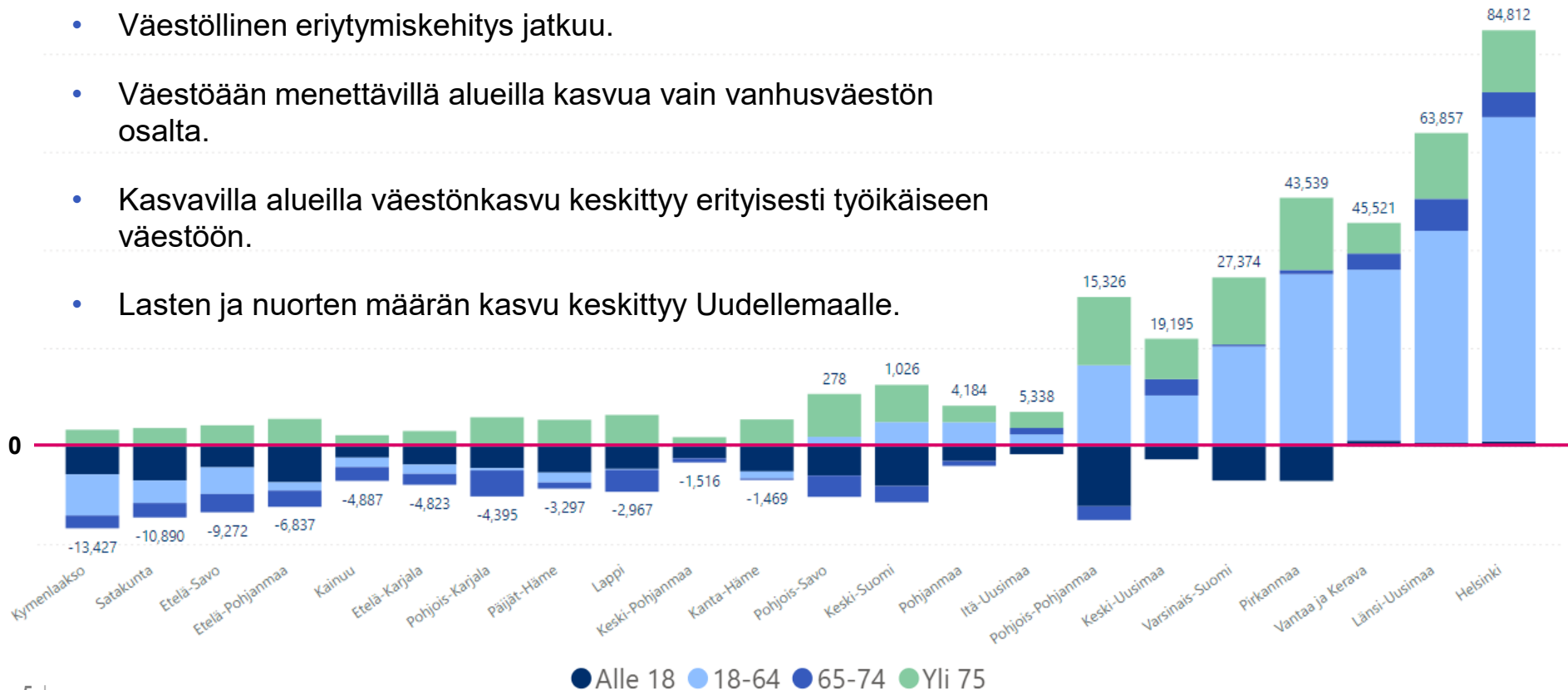
Väestötietoja

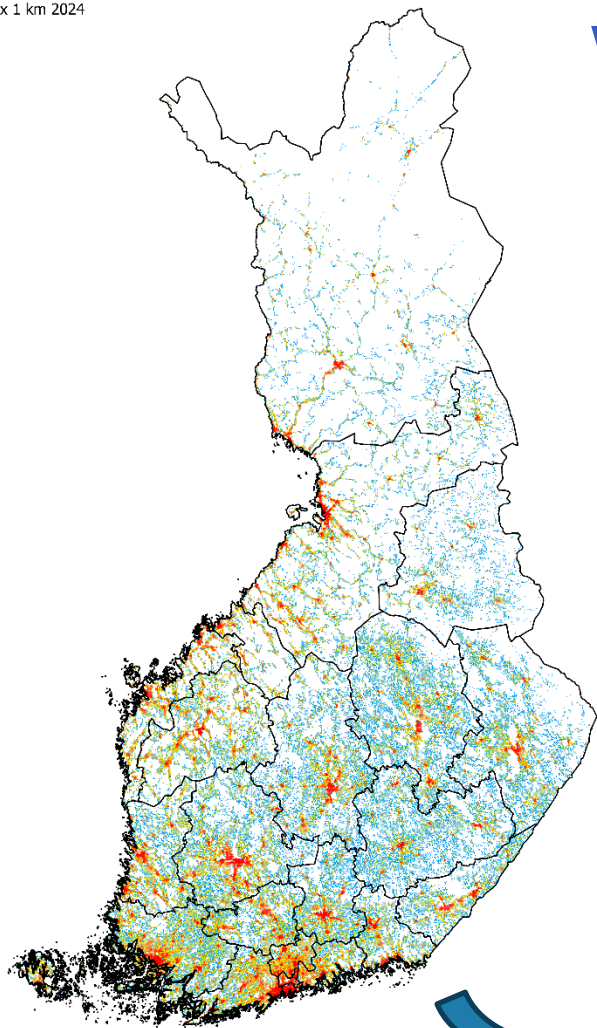
- Alueiden asukasmäärissä sekä maantieteellisessä koossa merkittäviä (kymmenkertaisia) eroja → Näkyy myös väestötiheydessä, mikä vaikuttaa palveluiden järjestämiseen.
- Myös YTA-alueiden asukasmäärissä enimmillään kolminkertainen ero.
- Alueet ovat eriytyneet myös väestörakenteessa, mitattuna esim. yli 75-vuotiaiden osuudella.
- Alueet sekä YTA-alueet eroavat paikoin huomattavasti ennustetussa väestömuutoksessa vuoteen 2035 (väestömäärä sekä väestörakenne).

YTA	Asukasmäärä vuonna 2025	Pinta-ala, 1000 km ²	Väestötiheys per km ²	Asukasmäärän muutos, 2025–2035 (%)	Yli 75-v osuus vuonna 2025 (%)	Yli 75-v osuus, ennuste 2035 (%)
Etä-Suomi	2 284 587	36,6	62	8,6	10,5	11,9
Vantaa ja Kerava	291 723	0,3	1076	15,6	8,1	8,9
Länsi-Uusimaa	506 379	7,9	64	12,6	9,4	10,7
Helsinki	694 392	0,7	971	12,2	8,9	9,6
Keski-Uusimaa	207 551	1,7	121	9,2	10,2	12,9
Itä-Uusimaa	99 584	5,5	18	5,4	12,1	14,6
Päijät-Häme	204 522	6,9	29	-1,6	15,0	17,9
Etelä-Karjala	124 238	6,9	18	-3,9	15,2	18,4
Kymenlaakso	156 198	6,8	23	-8,6	16,0	19,8
Sisä-Suomi	907 341	35,6	25	3,9	12,5	14,8
Pirkanmaa	548 910	15,6	35	7,9	11,5	13,2
Kanta-Häme	168 957	5,7	30	-0,9	14,2	17,5
Etelä-Pohjanmaa	189 474	14,4	13	-3,6	13,9	17,5
Länsi-Suomi	887 467	49,9	18	2,3	13,2	15,2
Varsinais-Suomi	497 800	20,5	24	5,5	12,6	14,5
Pohjanmaa	179 555	17,8	10	2,3	12,6	14,1
Satakunta	210 112	11,5	18	-5,2	15,3	18,0
Pohjois-Suomi	730 845	175,4	4	0,8	11,8	15,0
Pohjois-Pohjanmaa	417 939	45,9	9	3,7	10,5	13,4
Lappi	176 215	100,4	2	-1,7	13,1	17,0
Keski-Pohjanmaa	67 498	6,5	10	-2,2	13,1	15,9
Kainuu	69 193	22,7	3	-7,1	14,9	19,5
Itä-Suomi	811 805	80,1	10	-1,5	14,0	17,5
Keski-Suomi	273 731	19,0	14	0,4	12,8	15,5
Pohjois-Savo	248 512	21,1	12	0,1	13,5	17,0
Pohjois-Karjala	161 418	22,9	7	-2,7	14,2	18,4
Etelä-Savo	128 144	17,1	7	-7,2	17,3	22,2
Yhteensä	5 622 045	377,6	15	4,4	11,9	14,0

Väestörakenteen muutos 2025-2035

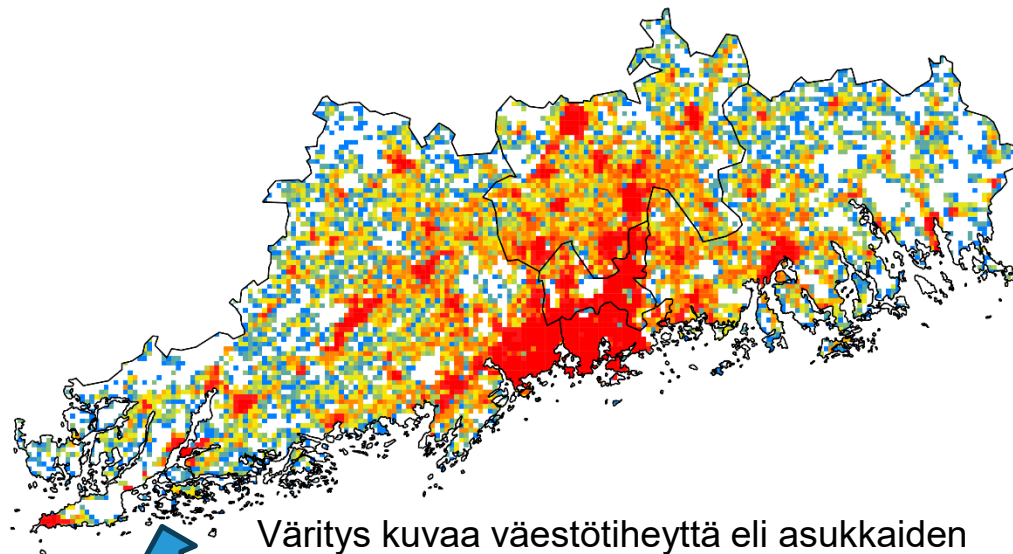
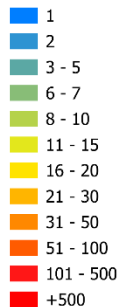
- Väestöllinen eriytymiskehitys jatkuu.
- Väestöään menettävillä alueilla kasvua vain vanhusväestön osalta.
- Kasvavilla alueilla väestönkasvu keskittyy erityisesti työikäiseen väestöön.
- Lasten ja nuorten määrän kasvu keskittyy Uudellemaalle.

Väestötiheys km²

Uusimaa väestöruudukko 1km x 1km 2024

Väritys kuvaa väestötiheyttä eli asukkaiden määrää neliökilometrin ruudulla vuoden 2024 lopussa. Valkoisen värin ruuduilla ei ole pysyviä asukkaita.

Lähde: Tilastokeskuksen [väestöruutuaineisto](#)

Tilannekuva taloudesta ja rahoituksesta

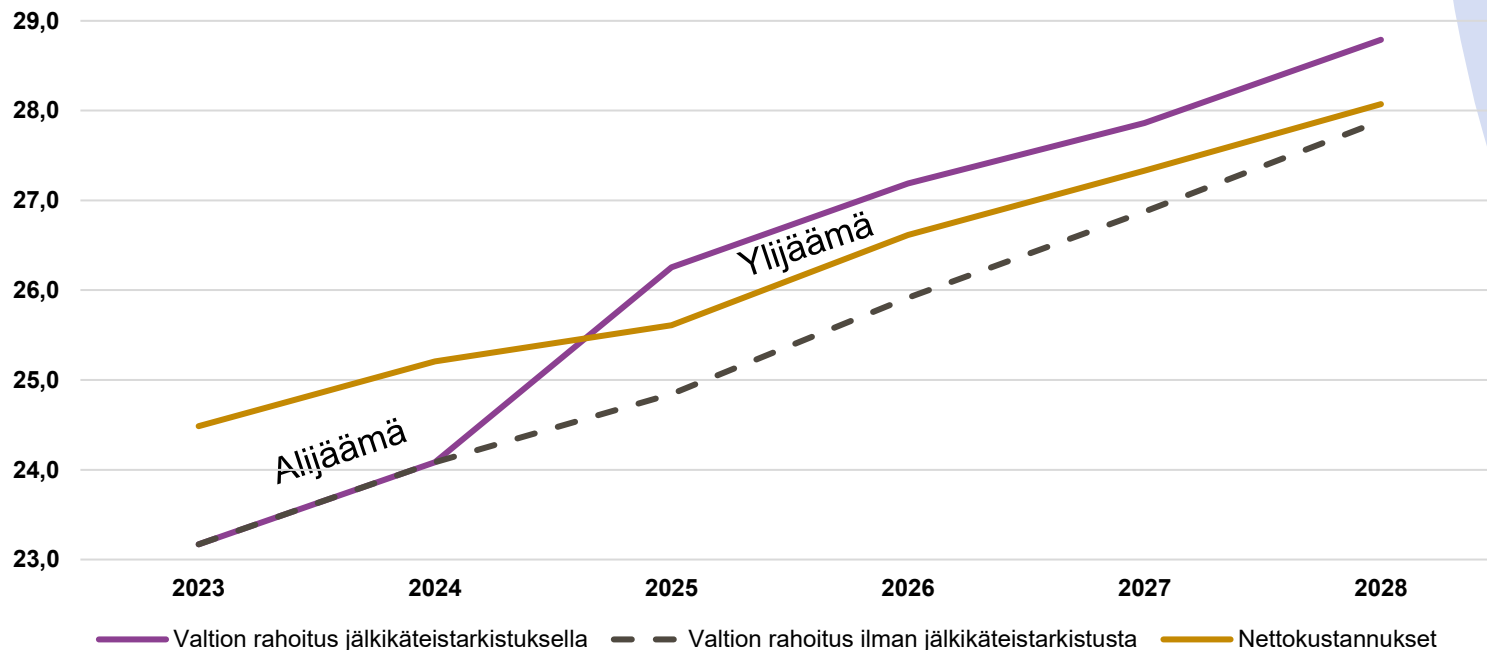
VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Hyvinvointialueiden talouden tilanteesta

- Hyvinvointialueiden toiminta käynnistyi vuonna 2023 haastavassa taloudellisessa tilanteessa
 - Erilaiset alueet ja siirtymä kunnista
 - Ulkopuoliset tekijät, palkkaratkaisu, hintojen nousu
 - Kustannusten kasvu 12%, alijäämä yli 1,3 mrd. euroa
- Kustannuskehitys taittui vuonna 2024, mutta alijäämäisyys säilyi (1,1 mrd. euroa)
- Vuonna 2025 tapahtui selvä käänne parempaan
 - Rahoituksen jälkikäteistarkistus
 - Alueiden uudistus- ja sopeutustoimien toimeenpano painoivat kustannuskehitystä
 - Ylijäämä noin 730 milj. euroa. Kertynyt alijäämä pieneni 1,7 mrd. euroon
 - Edelleen 6 alijäämäistä aluetta
- Alueiden taloudellinen eriytyminen on huomattavaa
 - Kertyneet alijäämät paikoin suuria, alijäämien kattaminen tulee viemään aikaa
 - Kolme aluetta arviointimenettelyssä
- Vuoden 2026 talousarviot ennakoivat noin 500 milj. euron ylijäämää

Hyvinvointialueiden rahoitus ja nettokustannukset 2023–2028

Valtion rahoitus ja nettokustannukset, mrd. euroa

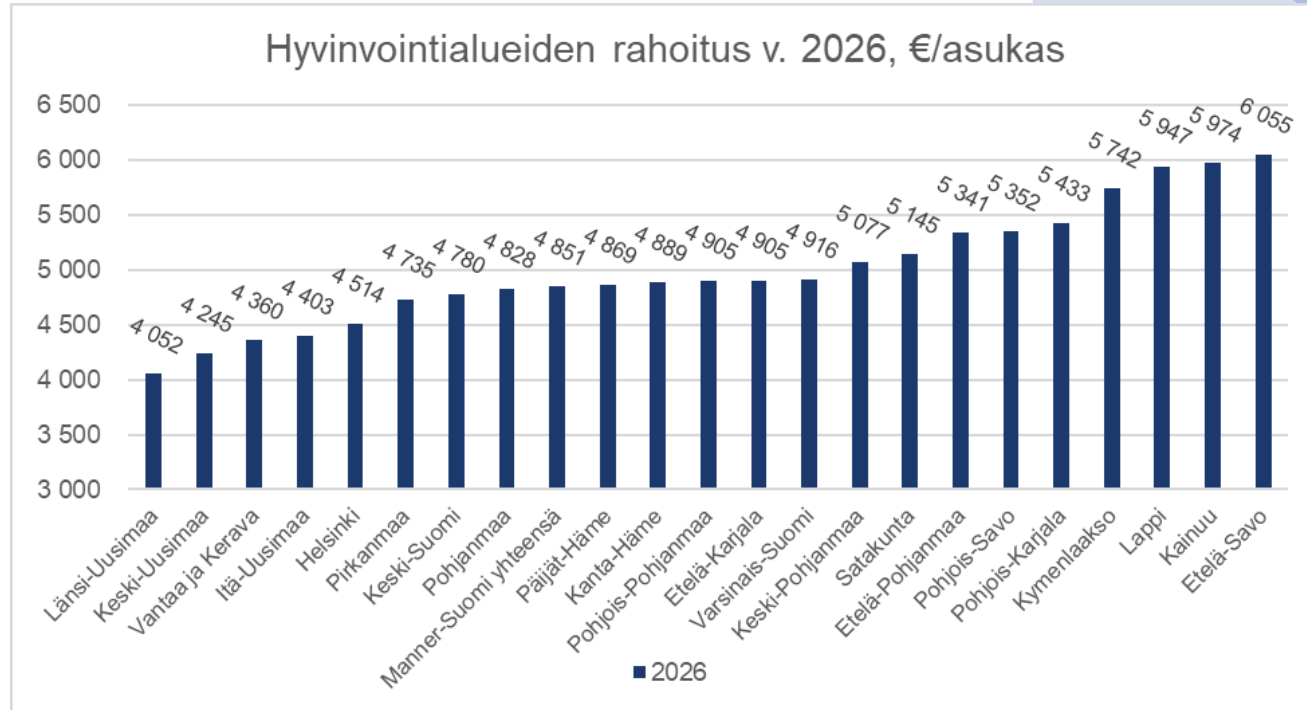

*Nettokustannuskehitys vuosille 2026 - 2028 alueiden talousarvio- ja taloussuunnitelmätietojen mukainen. Valtion rahoitus arvio helmikuulta 2026.

Palvelutarve ja rahoitus vaihtelevat suuresti alueittain

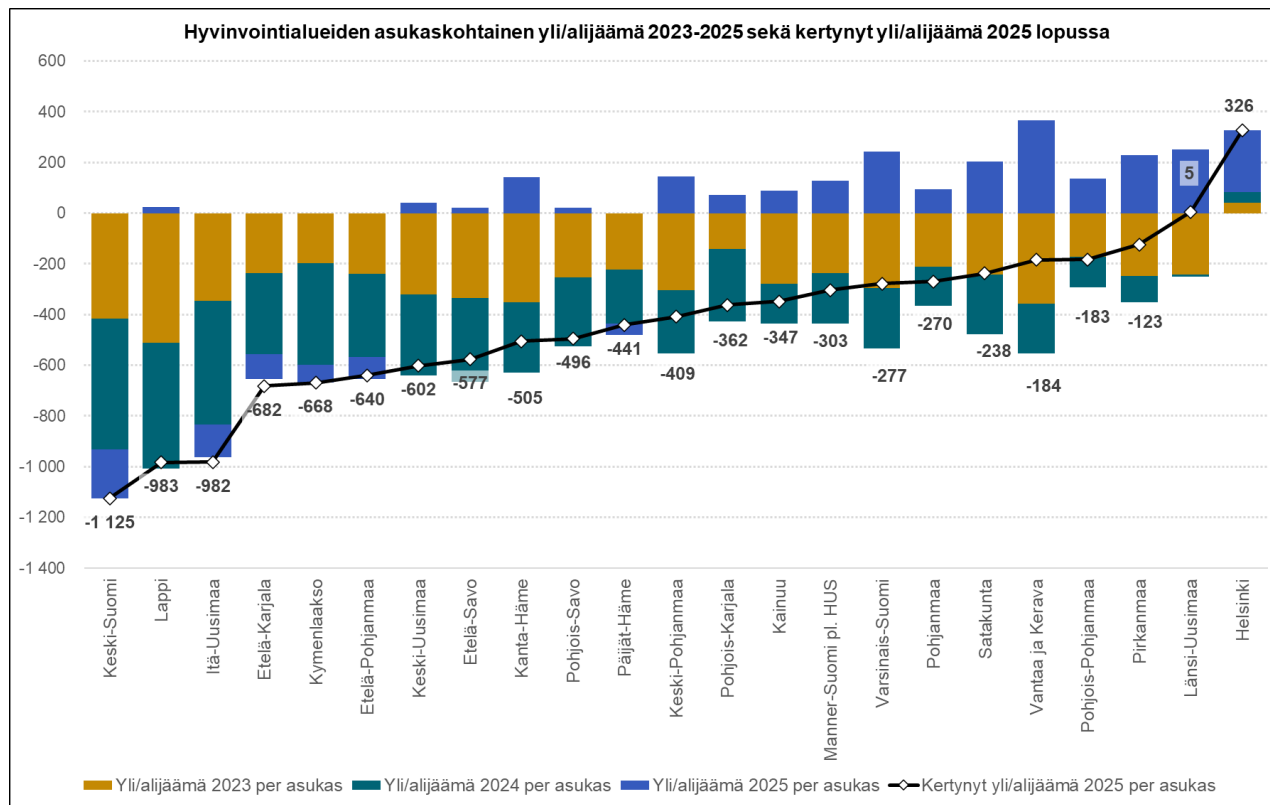

- Rahoitus vuonna 2026 on keskimäärin noin 4 850 €/as.
- Noin 80% rahoituksesta määräytyy palvelutarpeen perusteella
- Aluekohtaiseen rahoitukseen vaikuttavat myös useat muut määrätymistekijät sekä siirtymätasaus

Yli-/alijäämäkertymä alueittain

- Alueellinen eriytyminen on huomattavan suurta
- Asukaskohtaiset yli/alijäämäkertymät (2023-2025) vaihtelevat yli -1 100 euron alijäämästä yli 300 euron ylijäämään per asukas (Manner-Suomen alijäämää yhteensä -303 €/as.)
- Suuri osa alueista pääsi ylijäämävaiheeseen vuonna 2025, vain 6 aluetta teki alijäämää

(aluekohtaiset luvut täsmentyneet 27.4.2026)

Lähde: Valtiokonttorille raportoidut alueiden tp-tiedot 2023-2025 ja Tilastokeskuksen väestötieto 31.12.2025

Hyvinvointialueiden talouden eriytymisen taustalla useita syitä

- **Lähtötilanteen erot:** erilaiset järjestämiskäytännöt, kunnilta siirtyneet kustannukset, palveluiden taso lähtötilanteessa, muutokustannukset
- **Voimakas kustannusten kasvu:** Palkkatarkistus, yleinen hintojen nousu, ostopalvelujen hinnankorotukset, työvoimavuokrauksen käyttö, vuokratkustannukset
- **Alueen päätöksentekokyky ja omat toimet:** alueiden välillä on merkittäviä eroja päätöksenteon ketteryydessä ja siinä, kuinka määrätietoisesti uudistamista on lähdetty toteuttamaan
- **Rahoitusmalli:** tarvemallin tietopohja, siirtymätasaukset, jälkikäteistarkistus
- **Väestön määrän ja väestörakenteen muutokset:** asukasluku vaikuttaa rahoituksen määrään ja kehitykseen; rakenteiden sopeuttaminen pienenevään väestöön on alueille haastavaa

Kiitos!

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Taustaa hyvinvointialueiden väestökehityksestä

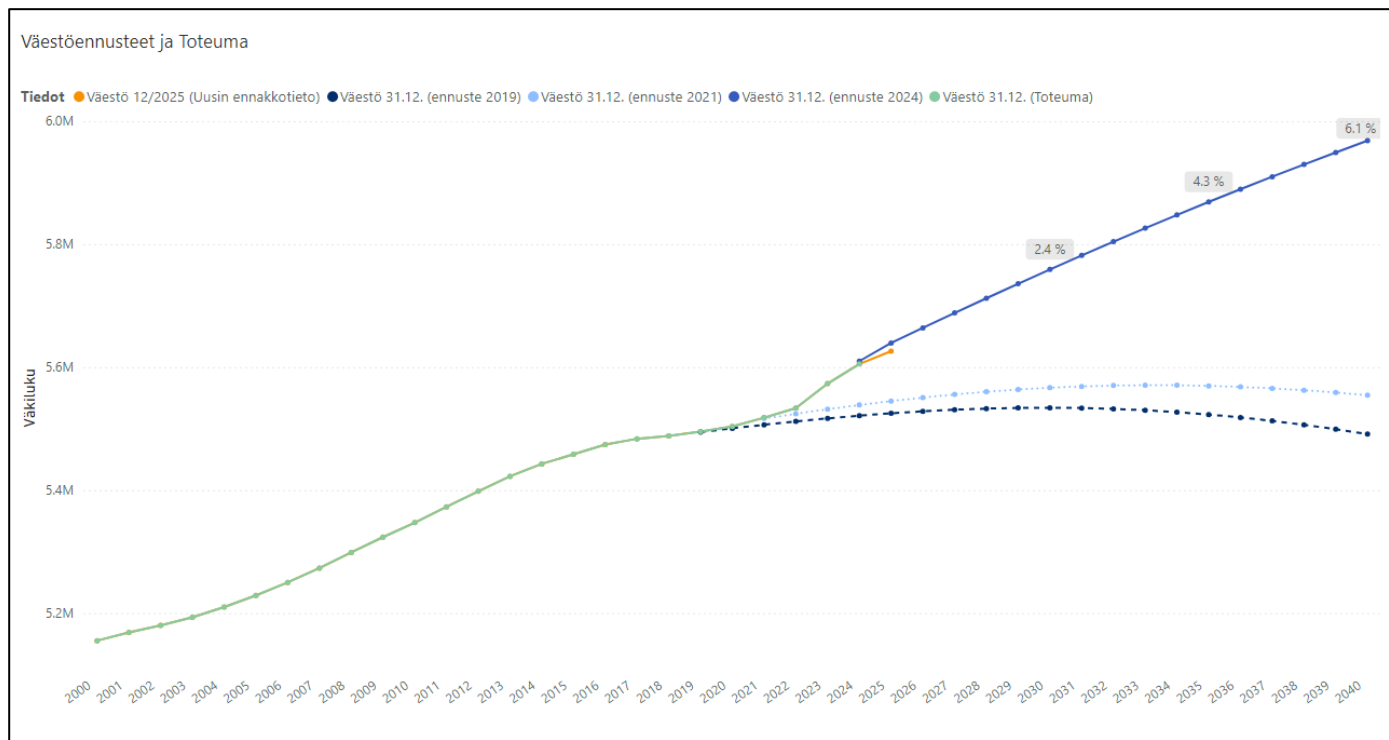

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

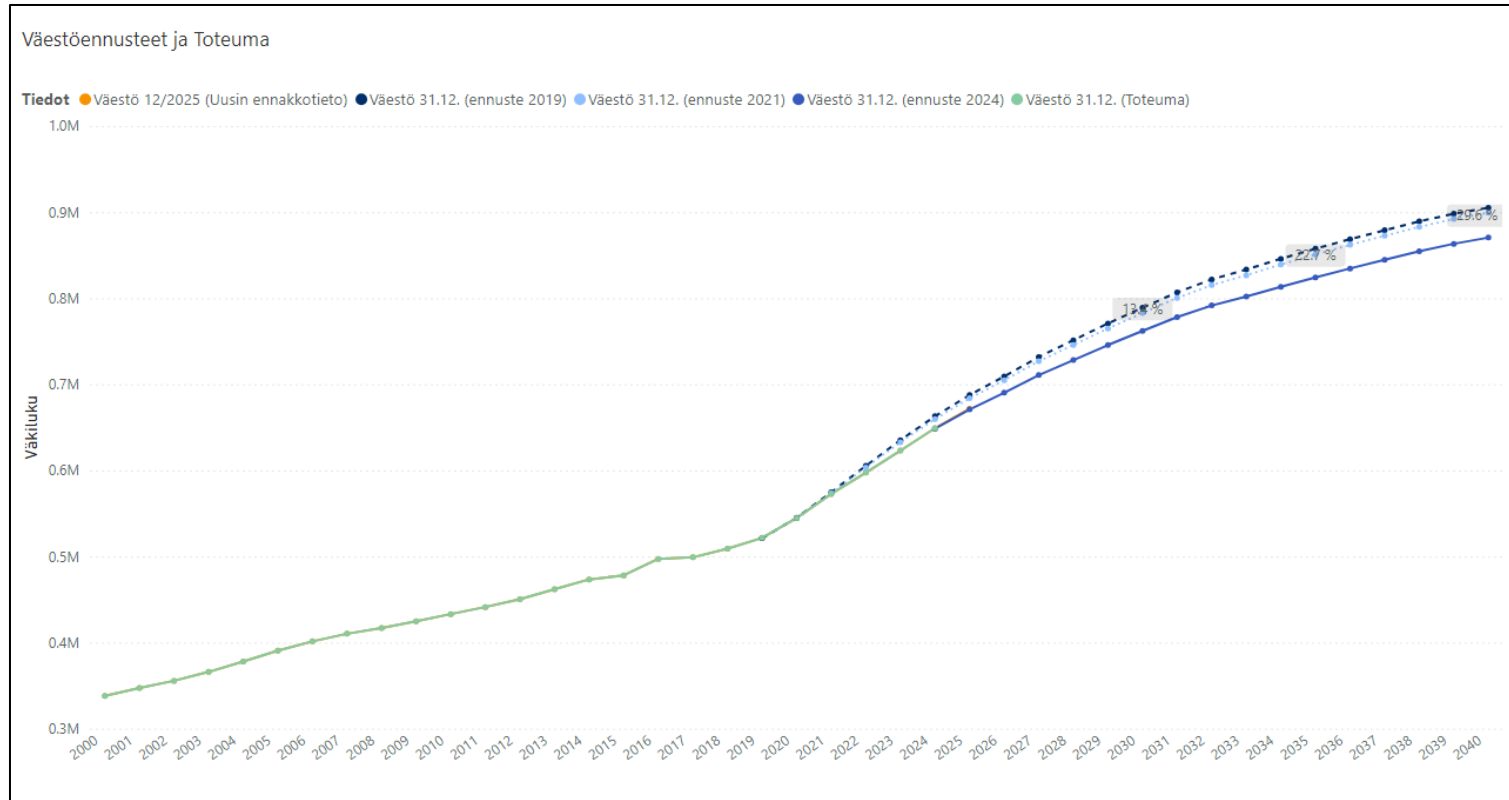
Tilastokeskuksen eri vuosien väestöennusteissa suuriakin eroja

- Ennusteiden väliset erot kohdistuvat nuorempiin ikäluokkiin, ks. seuraava dia
- Liittyy oletukseen nettomaahanmuutosta tulevina vuosina

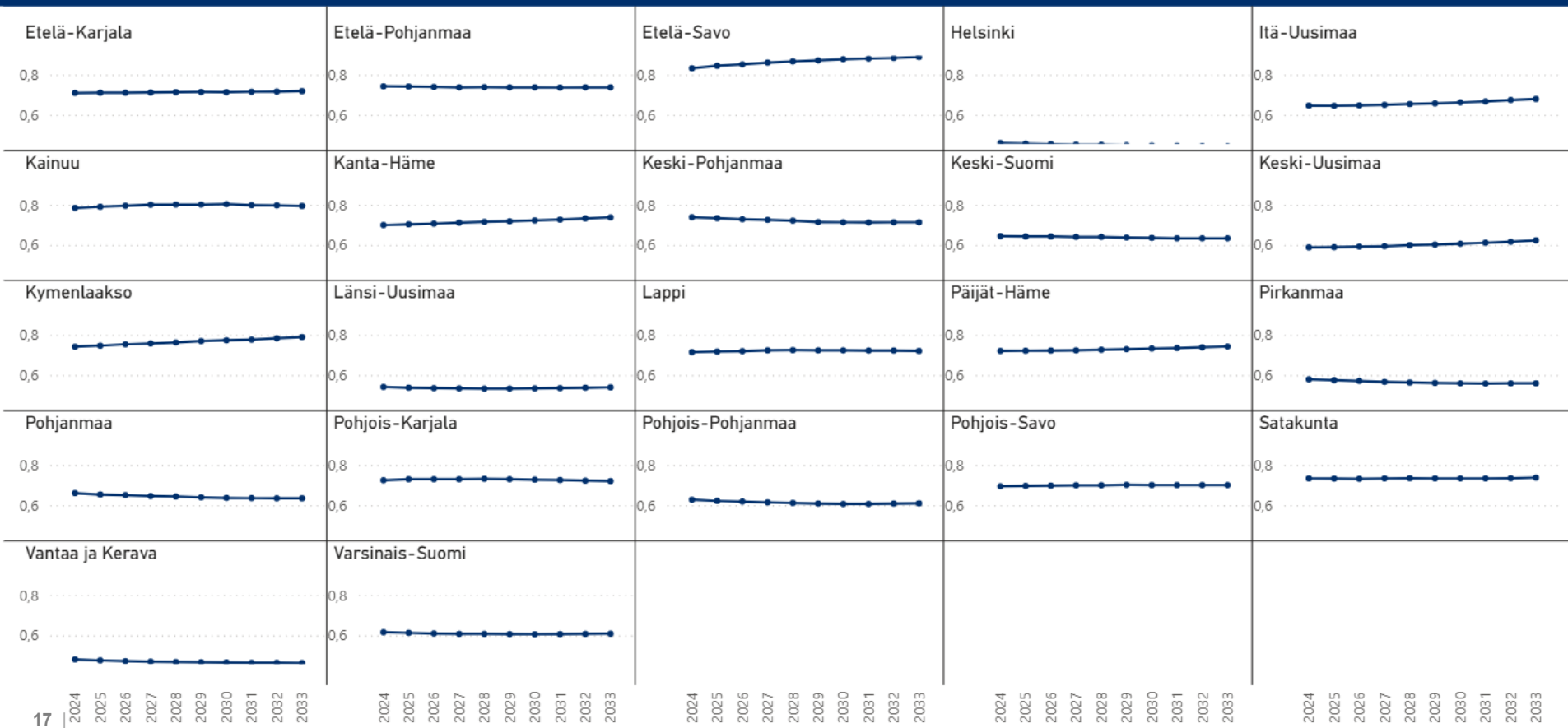

Ikäihmisten (75+) määrä eri vuosien ennusteissa melko vakio

Huoltosuhteen tasossa suuria eroja alueittain

Väestöllinen huoltosuhte

**Taustaa
hyvinvointialueiden
taloudesta ja
rahoituksesta**

**VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET**

Toimintamenojen kasvu hillittyä vuosina 2024-2026, toimintatulot kääntyvät laskuun vuonna 2026

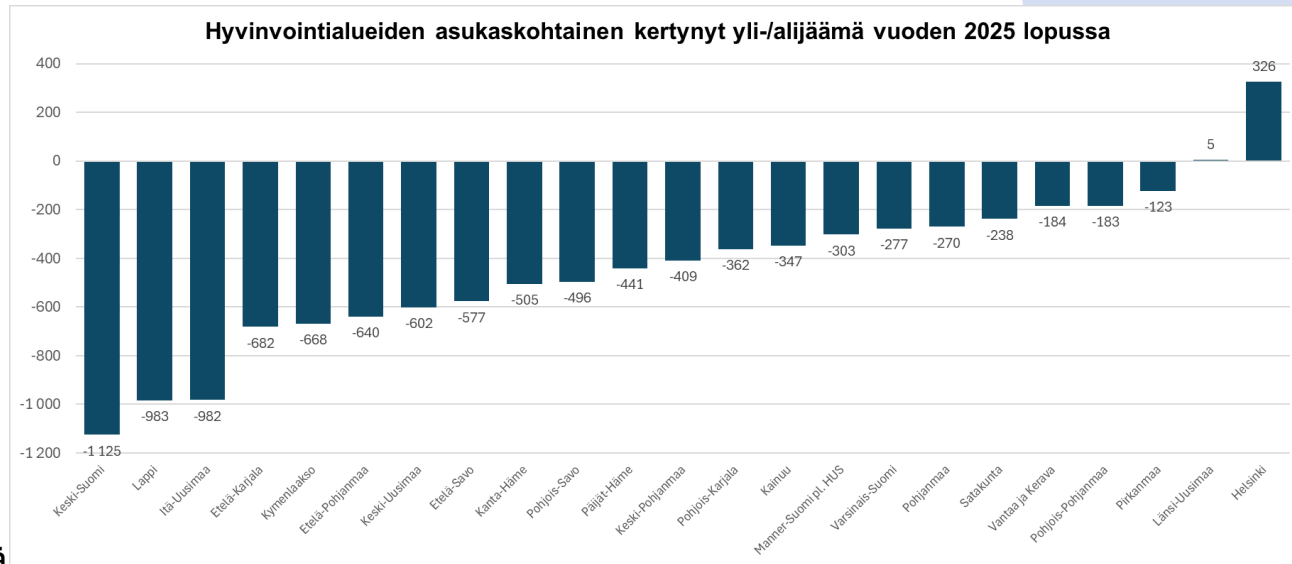
- Tilinpäätösten 2025 perusteella toimintamenot kasvoivat edellisvuodesta 1,8 %.
- Merkittävin kasvu palkkaratkaisun seurauksena henkilöstömenoissa (+5,4 %)
- Palvelujen ostoissa laskua 0,6 % edellisvuodesta (työvoimavuokraus)
- Avustuksissa (erityisesti kotitalouksille) laskua 2,5 %
- Muissa toimintamenoissa laskua 1,2 % (suurin lasku välillisissä ja välittömissä veroissa)
- Toimintatuloissa on selkeää kasvua vielä vuonna 2025 (+5,5 %). Vuodelle 2026 budjetoitu merkittävää laskua (-7,8 %), mikä johtuu osin valtion avustuksen päättymisestä.
- Poistojen määrä kasvaa vuonna 2026 (Assi-sairaalan valmistuminen)

Vuosi Tiliryhmä	2024		2025		2026	
	Arvo	Muutos	Arvo	Muutos	Arvo	Muutos
Toimintatulot	3 854 548 t. €	4,2 %	4 068 444 t. €	5,5 %	3 751 815 t. €	-7,8 %
Myyntitulot	1 324 278 t. €	2,2 %	1 390 766 t. €	5,0 %	1 330 189 t. €	-4,4 %
Maksutulot	1 655 174 t. €	9,5 %	1 789 329 t. €	8,1 %	1 825 319 t. €	2,0 %
Tuet ja avustukset	539 145 t. €	-9,7 %	534 745 t. €	-0,8 %	247 913 t. €	-53,6 %
Muut toimintatulot	335 951 t. €	13,9 %	353 604 t. €	5,3 %	348 392 t. €	-1,5 %
Toimintamenot	28 652 036 t. €	3,1 %	29 177 355 t. €	1,8 %	29 863 346 t. €	2,4 %
Henkilöstömenot	11 983 890 t. €	4,2 %	12 630 138 t. €	5,4 %	13 264 037 t. €	5,0 %
Palvelujen ostot	12 708 430 t. €	2,2 %	12 626 720 t. €	-0,6 %	12 678 722 t. €	0,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 713 253 t. €	-1,2 %	1 709 261 t. €	-0,2 %	1 745 593 t. €	2,1 %
Avustukset	643 830 t. €	1,7 %	627 529 t. €	-2,5 %	643 841 t. €	2,6 %
Muut toimintamenot	1 602 634 t. €	7,3 %	1 583 706 t. €	-1,2 %	1 531 152 t. €	-3,3 %
TOIMINTAKATE	-24 789 516 t. €	-2,9 %	-25 099 485 t. €	-1,3 %	-26 101 240 t. €	-4,0 %
Valtion rahoitus	24 084 008 t. €	3,9 %	26 254 715 t. €	9,0 %	27 141 973 t. €	3,4 %
Rahoitustulot (+) ja -menot (-)	-13 114 t. €	-569,9 %	-20 135 t. €	-53,5 %	-53 665 t. €	-166,5 %
UUSIKATE	-718 622 t. €	21,8 %	1 135 095 t. €	258,0 %	987 068 t. €	-13,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	404 824 t. €	1,9 %	412 103 t. €	1,8 %	458 401 t. €	11,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-1 123 773 t. €	15,5 %	722 685 t. €	164,3 %	528 667 t. €	-26,8 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 119 279 t. €	15,6 %	725 095 t. €	164,8 %	530 861 t. €	-26,8 %

Lähde: Valtiokonttorin talousraportointi, tilanne 17.4.2026, analyysi VM-HVO

Hyvinvointialueiden asukaskohtainen kertynyt alijäämä vuoden 2025 lopussa

- Hyvinvointialueiden kertyneet yli-/alijäämät vaihtelevat Keski-Suomen -1 125 euron asukaskohtaisesta alijäämästä Helsingin 326 euron asukaskohtaiseen ylijäämään.
- Keskimäärin kertynyttä alijäämää oli noin 303 euroa asukasta kohti vuoden 2025 lopussa.
- Yhteenlaskettu alijäämäkertymä oli noin 1,7 mrd. euroa.

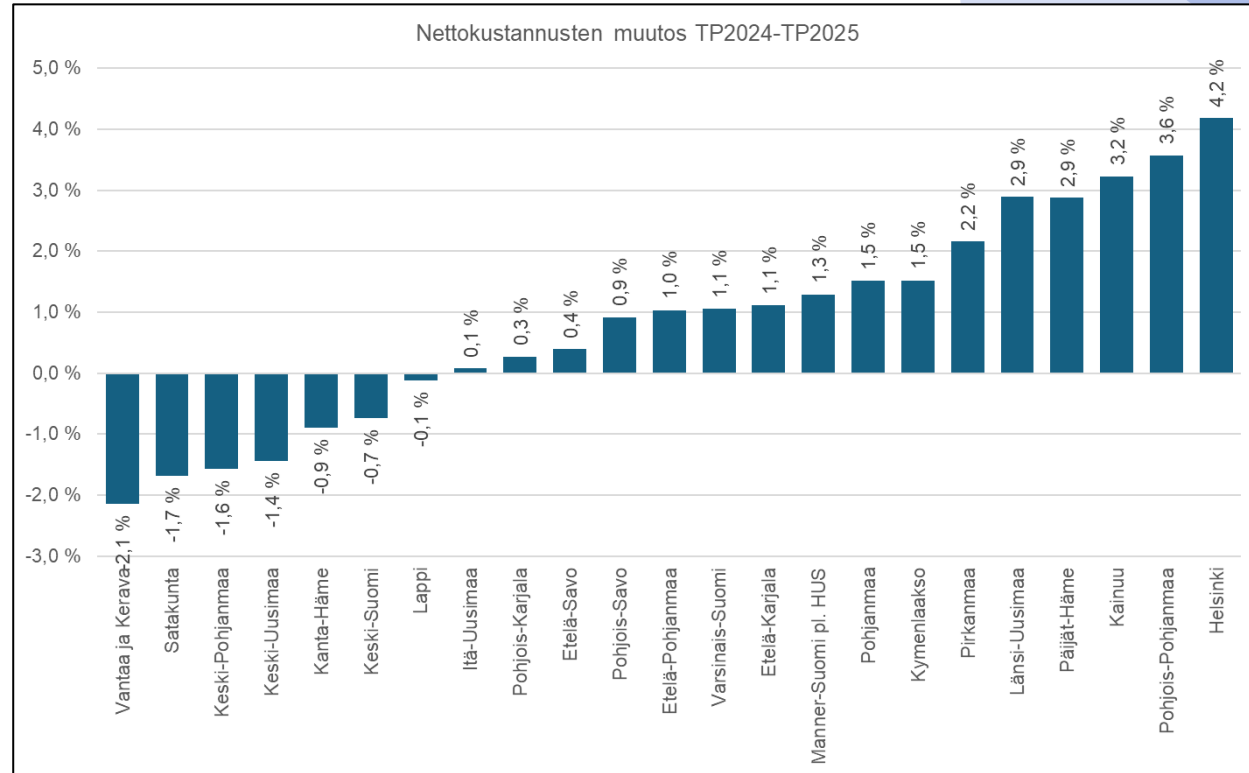

*Lähteet: Vuosi 2025: alueiden tilinpäätökset; vuosi 2024 ja 2023 Valtiokonttorille raportoitu tilinpäätöksen tasetiedot (vuosi 2023 sis. mahdolliset vuoden 2022 alijäämät)

Nettokustannusten vuosimuutos vuosien 2024 ja 2025 välillä

- Manner-Suomen nettokustannukset kasvoivat tilinpäätösten perusteella vuonna 2025 nimellisesti vain 1,3 % edellisvuodesta.
- Kasvu on historiallisestikin huomattavan matalaa ja reaalisesti tarkoittaisi selkeää kustannusten laskua. → Tarkoittaa myös huomattavaa laskua rahoituksen jälkikäteistarkistukseen vuonna 2027 suhteessa julkisen talouden suunnitelmaan.
- Kustannusten kehitys kuitenkin vaihtelee alueittain merkittävästi.
- Kymmenellä alueella kasvu on nollan tuntumassa ja jopa negatiivista

Yhteenvedo hyvinvointialueiden rahoituksesta vuonna 2026

Hyvinvointialue	Vuoden 2025 rahoitus yhteensä, euroa (24.6.2025)	Laskennallinen rahoitus vuonna 2026, euroa	Siirtymätasaus vuonna 2026, euroa	Vuoden 2026 rahoitus yhteensä, euroa	Vuoden 2026 rahoitus yhteensä, euroa/asukas	Rahoituksen kasvu vuodelle 2026, euroa	Rahoituksen kasvu, %
Helsinki	2 951 167 485	2 971 075 209	116 897 479	3 087 972 688	4 514	136 805 204	4,6 %
Vantaa ja Kerava	1 201 112 246	1 263 353 019	0	1 263 353 019	4 360	62 240 773	5,2 %
Länsi-Uusimaa	1 954 281 794	2 037 887 512	-3 375 793	2 034 511 719	4 052	80 229 925	4,1 %
Itä-Uusimaa	425 398 039	459 040 866	-21 300 404	437 740 462	4 403	12 342 423	2,9 %
Keski-Uusimaa	860 229 995	861 950 731	17 026 331	878 977 062	4 245	18 747 067	2,2 %
Varsinais-Suomi	2 331 399 490	2 504 078 000	-71 562 821	2 432 515 178	4 916	101 115 688	4,3 %
Satakunta	1 071 083 939	1 068 008 312	18 931 114	1 086 939 427	5 145	15 855 488	1,5 %
Kanta-Häme	804 329 722	836 149 903	-7 763 981	828 385 922	4 889	24 056 199	3,0 %
Pirkanmaa	2 508 873 524	2 582 609 832	0	2 582 609 832	4 735	73 736 308	2,9 %
Päijät-Häme	955 002 023	1 037 779 580	-41 485 328	996 294 252	4 869	41 292 228	4,3 %
Kymenlaakso	893 465 315	862 833 063	41 185 398	904 018 461	5 742	10 553 146	1,2 %
Etelä-Karjala	605 456 147	611 568 536	1 974 866	613 543 402	4 905	8 087 255	1,3 %
Etelä-Savo	757 573 076	750 101 145	33 333 805	783 434 950	6 055	25 861 873	3,4 %
Pohjois-Savo	1 289 048 742	1 334 028 738	-2 328 230	1 331 700 508	5 352	42 651 766	3,3 %
Pohjois-Karjala	837 451 388	935 693 883	-55 030 668	880 663 215	5 433	43 211 827	5,2 %
Keski-Suomi	1 271 292 089	1 295 477 117	14 853 928	1 310 331 045	4 780	39 038 956	3,1 %
Etelä-Pohjanmaa	964 908 484	1 014 477 958	0	1 014 477 958	5 341	49 569 473	5,1 %
Pohjanmaa	843 208 376	851 318 591	11 592 345	862 910 936	4 828	19 702 560	2,3 %
Keski-Pohjanmaa	333 390 550	358 184 528	-14 323 107	343 861 421	5 077	10 470 871	3,1 %
Pohjois-Pohjanmaa	1 980 334 067	2 069 747 340	-17 871 925	2 051 875 414	4 905	71 541 347	3,6 %
Kainuu	403 909 394	416 088 333	-44 525	416 043 808	5 974	12 134 414	3,0 %
Lappi	1 009 198 513	1 093 207 046	-45 616 246	1 047 590 800	5 947	38 392 287	3,8 %
Manner-Suomi yhteensä	26 252 114 401	27 214 659 242	-24 907 762	27 189 751 480	4 851	937 637 079	3,6 %

Kunakin määräytymistekijän kohdentama laskennallinen rahoitus, €/asukas vuonna 2026

Laskennallinen sote-rahoitus yht.

Laskennallinen pela-rahoitus yht.

Hyvinvointialue	Laskennallinen sote-rahoitus yht.												Laskennallinen pela-rahoitus yht.			
	Asukas- perusteis- uus	Terveyden- huollon palvelutarve	Vanhusten- huollon palvelutarve	Sosiaali- huollon palvelutarve	Vieras- kielisyys	Kaksi- kielisyys	Asukas- tiheys	Saaristoi- suus	Hyte- kriteeri	Saamen- kielisyys	Yo-lisä	Yhteensä, e/as.	Asukas- perusteis- uus	Asukas- tiheys	Riski- tekijät	Yhteensä, e/as.
Helsinki	621	1 918	640	771	178	29	0	0	62	0	42	4 261	69	0	13	82
Vantaa ja Kerava	621	1 960	525	829	237	11	1	0	41	0	42	4 267	69	0	24	93
Länsi-Uusimaa	621	1 782	515	686	166	59	11	0	79	0	42	3 963	69	1	26	96
Itä-Uusimaa	621	2 031	739	745	69	144	36	0	79	0	42	4 507	69	4	37	111
Keski-Uusimaa	621	1 923	591	757	73	0	11	0	44	0	42	4 061	69	1	32	102
Varsinais-Suomi	621	2 208	877	945	96	30	28	39	67	0	42	4 954	69	3	34	106
Satakunta	621	2 193	941	1 012	52	0	49	0	66	0	0	4 934	69	4	48	121
Kanta-Häme	621	2 204	896	929	57	0	40	0	80	0	0	4 828	69	3	34	106
Pirkanmaa	621	2 136	793	880	64	0	32	0	68	0	42	4 636	69	2	28	99
Päijät-Häme	621	2 247	923	979	68	0	37	0	90	0	0	4 965	69	3	35	107
Kymenlaakso	621	2 372	1 134	1 062	69	4	38	0	59	0	0	5 358	69	3	50	122
Etelä-Karjala	621	2 114	940	886	82	0	56	0	72	0	0	4 771	69	4	45	118
Etelä-Savo	621	2 436	1 195	1 108	51	0	128	39	95	0	0	5 672	69	10	46	126
Pohjois-Savo	621	2 299	968	1 091	46	0	91	0	94	0	42	5 253	69	7	33	109
Pohjois-Karjala	621	2 513	1 072	1 174	57	0	152	0	63	0	0	5 652	69	11	40	121
Keski-Suomi	621	2 045	819	941	48	0	77	0	68	0	0	4 618	69	5	33	108
Etelä-Pohjanmaa	621	2 305	1 032	1 010	38	0	95	0	123	0	0	5 223	69	6	43	119
Pohjanmaa	621	1 985	765	766	93	262	54	27	72	0	0	4 646	69	8	39	116
Keski-Pohjanmaa	621	2 272	949	1 093	42	46	97	0	52	0	0	5 173	69	8	39	116
Pohjois-Pohjanmaa	621	2 053	787	1 109	40	0	116	2	65	0	42	4 836	69	9	34	112
Kainuu	621	2 397	1 144	1 157	51	0	381	0	84	0	0	5 834	69	26	45	140
Lappi	621	2 355	1 003	1 234	41	0	691	0	83	20	0	6 049	69	45	43	157
Manner-Suomi yht.	621	2 107	807	922	94	24	71	5	71	1	26	4 749	69	5	32	107